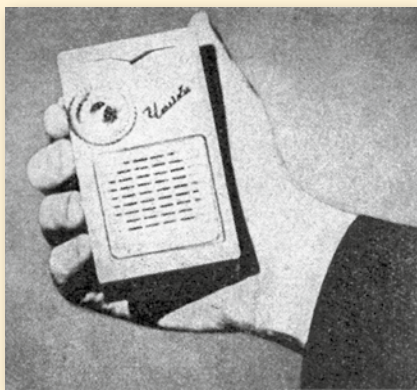

CO SE PSALO PŘED 51 LETY V POPULÁRNÍM TECHNICKÉM MĚSÍČNÍKU „SVĚT TECHNIKY“

Nabíjecí přijímač

Čajka je název nového sovětského kapesního tranzistorového přijímače, který je sestaven z několika standardních bloků a osazen šesti tranzistory. Akumulátorová baterie zajišťuje nepřetržitý poslech 20 hodin. Po vyčerpání ji lze opět napojit střídavým proudem ze sítě na původní kapacitu. ■

Smělý pokus

Bavlnské naleziště nafty je jedno z největších v SSSR. Bylo tu 188 naftových věží a postavení každé, včetně vyvrtání díry k ložisku nafty spotřebovalo mnoho stovek tisíc rublů. Vědci Vsesvazového vědeckovýzkumného ústavu přišli na to, že je možné zmenšit počet vrtných věží a produkce nafty bude stále stejná. Zjistili, že elektrický proud, který protéká zemí, a pohyb nafty v útrobách země se řídí matematickými zákony. Proto vyvinuli sečítací stroje – elektrointegrátory, pomocí kterých lze zjistit množství nafty v kterémkoliv místě pod zemí. ■

Největší rybářská síť

Byla zhotovena v Paříži. Její délka je 320 metrů a šířka 50 m. Pracovalo na ní 200 dělníků po jeden měsíc. K moři ji dopravili letadlem – po složení zaujala objem 9 m³. ■

Svinovací cisterna

Cisterna, kterou vyrábějí v Americe, je z pogumovaného nylonu. Jde zřejmě o největší cisternu tohoto tvaru na světě – 21 m dlouhá a 8 m široká. Vejde se do ní 200 000 l kapalných pohonných látek nebo jiné tekutiny. Prázdná (bez kapaliny) se může lehce svinout a váží jen jednu tunu. ■

Hluk a vitamín

Škodlivý vliv hluku na lidský organismus je znám už dávno. Dosud byly pouze dva způsoby ochrany proti hluku: buď odstraňovat a zeslabovat zdroje hluku, nebo chránit a skrývat před ním sluchové orgány. Nyní našli japonští vědci třetí nečekaný způsob ochrany. Zkoumajíce mechanismus škodlivého působení hluku, zjistili, že vyvolává zvýšené vylučování vitamínu B1 (thiaminu) z organismu, což napomáhá vzniku avitaminózy se všemi jejími následky. Z toho vyplývá, jak je nutné a důležité chránit všechny dělníky na pracovištích před hlukem a všem osobám pracujícím v hlučném prostředí podávat ve zvýšeném množství vitamín B1. Organismu může být dodáván buď v potravě, která je na něj bohatá (například ovesné vločky, čočka, mrkev, mléko, vejce), anebo prostě v preparátech v podobě tablet. ■

Alpský roh

Tento prastarý jednoduchý hudební nástroj horských pastevců se doposud udržel ve Švýcarsku, Skandinávii, v Pyreneích a ve Střední Asii, kde má být údajně jeho kolébka. Nyní byla opět obnovena jeho stará tradice. Družstvo výrobců dřevěných nástrojů v rakouských Alpách vyrobilo několik těchto rohů, z nichž jeden je jistě největší na světě. Je dlouhý 10 m a má tři náústky, takže mohou hrát současně tři osoby. Obří alpský roh byl vyroben podle starého návodu, zapůjčeného mnichovskou státní knihovnou, z jednoho kusu smrkového dřeva. Kmen byl v polovině rozříznut, podle přesných výpočtů vyhlouben, preparován a obě poloviny byly opět spojeny. Jeho mohutný zvuk lze nyní slyšet v rakouských Alpách, kde je již znovu v provozu. ■

Automobil na sluneční paprsky

Jde o další druh akumulátorového vozidla, vyvinutého v Číně. Provoz je velmi levný, stačí několik korun za 100 kilometrů pohodlné jízdy. ■

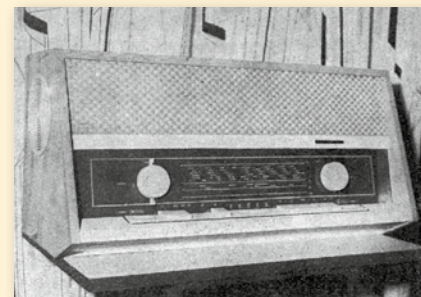

Matrace pro myši

Velkou zakázku matrací pro myši dostala čalounická firma od vědeckovýzkumného ústavu státu Illinois. Vysvětlují to tím, že když se myši dobře vyspí, jsou aktivnější a lépe reagují na pokusy. ■

Nový tvar skříňky

Návrháři z Tesly Přelouč zhotovily pro rozhlasový přístroj nový tvar skříňky, který měl úspěch na výstavě Kultury bydlení a odívání v Brně. Skříňka byla zhotovena podle návrhu Mojmirá Požára. ■

Hledač trhlín

V Ústavu automatizace a telemechanizace Akademie věd SSSR byl sestrojen přístroj, který hledá jemné vlasové trhliny v nemagnetických materiálech od hloubky 8 mm. ■

Motocykl v aktovce

Mladý inženýr z Illinoiského technologického ústavu sestrojil malý motocykl, menší než již známý motocykl, který lze umístit do batohu. Jde vlastně o koloběžku s pohonem na předním kole. „Motor“ má výkon 0,32 k, pohybuje se rychlostí 12 až 15 km za hod. Celý motocykl váží pouze 6 kg. ■

250 000 gausů

Takovou bude mít intenzitu obrovský magnet vyrobený v USA. Znamená to, že bude 10krát silnější než dnešní magnety. Budou se jím zkoumat magnetické síly mezi atomy a jejich částicemi ve sluneční soustavě a ve vesmíru. ■

Moderní kuchyně

Vybavení kuchyně se dnes již neobejde bez moderního praktického mycího stolu. Stůl má zařízení na mytí skla, porcelánu, příborů, talířů, skleniček a další „knify“ na drhnutí, mytí a oplachování. ■

Fotografovat v pecích

Ve vysokých nebo ocelářských pecích do teploty 1800 stupňů C umožňují fotografovat kamery vyrobené v NSR. Aparát má tubus 60 cm dlouhý, chlazený vodou a objektiv chlazený vzduchem. ■

Moderní dispečink (obr.Sken)

Na Dole Wujek v Katovicích mají moderní dispečink se světelnými signály, které informují dispečery o provozu v různých částech dolu. Brzy má být dispečink Dolu osazen televizním průmyslovým zařízením, takže dispečer bude moci přímo sledovat postup prací na předku. ■

Vyhrajte vstupenky do NTM

Stačí vyluštit a zaslat faxem nebo na adresu redakce: TechMagazín, K Červenému dvoru 24, 130 00 Praha 3, fax: 222 781 273

CENA PRO TŘI PRVNÍ NEJRYCHLEJŠÍ ŘEŠITELÉ:

Volná vstupenka pro dvě osoby do znovuotevřeného Národního technického muzea v Praze. Čestnou vstupenku je možno kdykoliv směnit v pokladně muzea. Nenechte si ujít jedinečný zážitek z nově koncipovaných expozic představujících staletí technického vývoje.

Pravidla sudoku jsou prostá:

stačí vyplnit hrací plochu složenou z devíti čtverců tak, aby v každé řadě, v každém sloupci a také v každém čtverci byly umístěny číslice od 1. do 9., přičemž se čísla v jedné řadě, sloupci či čtverci nesmí vyskytnout dvakrát.

Vyluštění sudoku z minulého čísla TM2/2012:

8	1	7	3	6	5	2	9	4
5	3	2	4	7	9	6	8	1
6	4	9	8	1	2	3	5	7
3	5	8	2	9	4	7	1	6
2	7	1	6	3	8	9	4	5
4	9	6	1	5	7	8	3	2
1	8	4	7	2	3	5	6	9
7	6	5	9	8	1	4	2	3
9	2	3	5	4	6	1	7	8

Vylosování luštitelů sudoku z minulého čísla:

Vít Pavlenko, Praha
Jana Kučerová, Praha
Jana Hrinková, Čáslav

				4				
1		4	9	2				7
			6		7	2		4
	1			7		3	6	
	9	7		1			4	
8		2	7		6			
9				8	4	6		2
				5				